suuremad aurikud „Lennok“ (ostetud 1910), „Lembit“ (1911), „Linell“ (1912) ja „Ellind“ (1914; nende suurus vastavalt oli D. W. 1600, 2550, 2700, 4300). Kevadel 1915 sõitis ta Arhangelskisse, sõjateenistusse rekvireeritud laevade riigile üleandmisele, haigustus seal ja suri 16. VII 1915 vkj. Vologdas (maetud Pärnus). — Võitnud isikliku tublidusega Ellingsen'i usalduse, rajas L. peamiselt inglise krediidi abil tosina aastate kestel tolleaegse eesti suurima laevaäri, mille tegevust pärast L. surma juhtis ta lesk Anna L. (sünd. 7. XII 1887 vkj. Uulu mõisas käsitöölise Mart Mäger'i tütrena, oli abielus L-ga a-st 1914). Ettevõte likvideerus 1931 ja L. laevad omandas laevaäri E. Bergmann & Co. L. toetas suurel määral majanduslikult ka mitmesuguseid rahvuslikke kultuurasutisi ja organisatsioone Pärnus, Tartus, Tallinnas, Peterburis jm.

J. V a r i k'ult, A n n a L i n d e'lt (Pärnust) jm. saadud andmed.

J. O.

LINDENBERG, Jakob, kirikutegelane, ülempreester, järgneva vend, sünd. 20. IV 1840 vkj. Tartumaal Laius-Tähkvere v. taluniku pojana, õppis Riias 4-klassises vaimulikus koolis ja 6-klassises vaimulikus seminaris, lõpetas 1864 Moskva vaimuliku akadeemia ning omandas 1867 usuteaduse 1. järgu kandidaadi astme. L. oli 1864 Riia vaimuliku seminari vene keele ja vene ajaloo lektor, 1865—69 preestriks Vändras, siis Kuressaares ja 1871—75 Baltimaade Õpetajate Seminaris (Riias) ms. eesti keele (1871—73) ja vene ajaloo õpetaja. Seejärel toimis L. preestrina ning gümnaasiumiõpetajana Liepājas (Liibavis), 1879—87 preestrina Riias Blagoveštšenski kirikus ja a-st 1887 esimese preester-eesnikuna hiljuti asutatud Riia Peeter-Pauli eesti koguduses, teotsedes ühtaegu õpetajana gümnaasiumides ja polütehnikumis; surn. 21. IX 1898 vkj. Riias. — Meelsuselt rahvusliku isikuna on L. olnud juhtivalt tegev peamiselt kiriklikes organisatsioones ja aidanud agarasti kaasa eestikeelse, esmajoones vaimuliku kirjanduse soetamisele, ms. selleks loodud komisjonide liikmena. Ta oli Riia vaimuliku konsistooriumi liige 1879—96, kirikuteenistuse raamatute eesti keelde tõlkimise komitee liige 1871—96, õpperaamatute läbivaatamise komisjoni liige Baltimaade koolinõukogu juures 1875, eestikeelsete usulis-kõlbla sisuga trükitoodete tsensor 1886—96 jm. tegev. L. on avaldanud peale vene-õigeusu lauluraamatu (1868), jutlustekogu ja tõlgete kaua aega koolideski õpikuna tarvitatud ajalooraamatu „Venne rahvas ja Venne riik“ (Riia, 1872), milles käsitellakse pikemas eri peatükis ka eestlaste vabadusvõitlust ja iseseisvuse kaotust XIII s. Ta on kirjutanud Riia peapiiskopkonna ajaloolis-statistilisele kirjeldisele rea osi, näit. eesti-soome suguharudest, protestantlikest lahkuskudest jm. („Рижскія Епархіальныя Вѣдомости“ 1892 jj.; I osa äratrükina: „Историко-статистическое описаніе церквей и приходовъ Рижской епархіи“, Riia, 1893).

„Рижскія Епархіальныя Вѣдомости“ 1889, nr. 19 ja 1898, nr. 21; „Valgus“ 1880, nr. 1; „Olevik“ 1889, nr. 42 ja 1898, nr. 39; ülempreester N. P ä t s'ilt (Tallinnas), J. J o h a n s o n - P ä r n a'lt (Tallinnas) ja A. Õ u n'alt (Riias) saadud andmed.

J. O.

LINDENBERG, Mihhail, õpetaja ja ajakirjanik, eelmise vend, sünd. 10. II 1850 vkj. Laiuse khk-s, õppis Riias Baltimaade Õpetajate Seminaris, oli peale selle lõpetamist (1873) rahvakooliõpetajaks ning vene-õigeusu kiriku köstriks Tartumaal Ilmjärvel ja siis samus ameteis Rakveres; hiljemini loobus ta köstriametist. A. 1876 asutas ta mitme teise kohaliku tegelase osavõtul Rakveres „Kalevipoja“ seltsi, mille põhikiri kinnitati 1877. A-l 1876 avas selts Rakveres 3-a. õppekursusega kooli, mille juhatajaks selle algusest peale oli L. Seltsi koolimaja ärapõlemise (1883) järel viidi kool üle Salatsele Loode-Virumaal. Nov-s 1880 sai „Kalevipoja“ selts loa välja anda nädalalehte „Valgus“ (esialgu kavatsetud nimega „Vabadus“), mis hakkas ilmuma L-i toimetusel. Lehel puudus kindel poliitiline orientatsioon. Olnud varemal ajal C. R. Jakobson'i (vt.) vaimustatud pooldaja ja „Sakala“ kaastööline, asus L. ägedasse opositsiooni „Sakala“ ringkonnaga. Samuti sattus „Valgus“ oma liigse venesõbralikkuse tõttu vastuollu teiste ajalehtedega ja „Kalevipoja“ seltsiga, kes L-i tagandas aug-s 1881 toimetaja kohalt. S. a. sügisel areteeriti L. Eestimaa kuberneri korraldusel, talle süüks andes

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 179